ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою Одеського державного університету внутрішніх справ
(протокол № 7 від 30.06.2026

ВВЕДЕНО В ДІЮ
Наказ Одеського державного університету внутрішніх справ
від 02.07.2026 225

ПОЛОЖЕННЯ ПРО СИСТЕМУ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ АКАДЕМІЧНОГО ПЛАГІАТУ В ОДЕСЬКОМУ ДЕРЖАВНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ВНУТРІШНІХ СПРАВ

Одеса 2026

1 ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1 Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату у навчальних, методичних та наукових працях здобувачів вищої освіти та працівників Одеського державного університету внутрішніх справ розроблено відповідно до Конституції України, Цивільного Кодексу України, Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту», «Про академічну доброчесність», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах)», Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження порядку скасування рішення про присудження ступеня вищої освіти та присвоєння відповідної кваліфікації», Листа Міністерство освіти і науки України «Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти», Етичного Кодексу ученого України, Статуту Одеського державного університету внутрішніх справ, Правил внутрішнього трудового розпорядку та інших нормативних документів, міжнародних договорів України, згода на обов'язковість яких надана в установленому порядку, а також використанням із відкритих електронних ресурсів досвіду провідних зарубіжних і українських закладів вищої освіти.

1.2 Положення є складовою системи забезпечення якості вищої освіти Університету, освітньої і наукової діяльності Університету в цілому.

1.3 Основними завданнями Положення є забезпечення дотримання академічної доброчесності:

- здобувачами вищої освіти при виконанні ними кваліфікаційних, курсових робіт, написанні наукових праць;

- здобувачами наукових ступенів доктора філософії і доктора наук при виконанні ними дисертаційних досліджень;

- науковими та науково-педагогічними працівниками Університету при підготовці до видання підручників, посібників, монографій, наукових статей та інших видів наукових і навчально-методичних розробок.

1.3 Основні терміни та їх визначення:

– автор – фізична особа, яка своєю працею створила академічний твір (його частину) чи навчальну роботу (її частину);

– академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень;

– академічний твір – твір у сфері освіти чи науки, виражений у формі дисертації, творчого мистецького проєкту, кваліфікаційної роботи, курсової роботи, наукової монографії, наукової статті, підручника, навчального посібника або в іншій формі, визначеній законодавством та/або внутрішнім актом.

суб'єкти академічної діяльності – педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники, інші вчені, здобувачі освіти, вступники, учасники та організатори конкурсів, експерти у сфері освіти і науки, суб'єкти освітньої діяльності, суб'єкти наукової діяльності;

плагіат – це навмисне привласнення авторства на чужий твір, ідею, текст, винахід чи інший результат інтелектуальної праці без зазначення справжнього автора та без посилання на джерело.

1.4 Онлайн-сервіс перевірки на академічну доброчесність використовується з метою визначення ступеня подібності тексту академічного твору до текстів інших документів, що містяться у відкритих джерелах у мережі «Інтернет», внутрішніх базах закладів вищої світи, наукових установ, університетських репозитаріях тощо. Текст роботи вважається оригінальним у разі, якщо він не містить неправомірних запозичень.

Онлайн-сервіс перевірки на плагіат (далі - Онлайн-сервіс) визначається в Університеті шляхом підписання договору з розробниками (власниками) відповідного сервісу(ліцензована система перевірки текстів на плагіат «StrikePlagiarism.com»).

1.5 Для кожної роботи ліцензована система перевірки текстів на плагіат «StrikePlagiarism.com» готує (видає) короткий та повний звіт подібності (при цьому значення коефіцієнтів подібності не є остаточним результатом перевірки, звіт аналізують компетентні (уповноважені) особи кафедри чи спецради).

1.6 Обов'язковій перевірці підлягають такі види робіт:

- кваліфікаційні, курсові та конкурсні наукові роботи здобувачів вищої освіти;

- рукописи дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора наук, доктора філософії (кандидата наук), що подаються до захисту спеціалізованим вченим радам (разовим спеціалізованим вченим радам) Університету.

- монографії, підручники, навчальні посібники та інші види наукових видань, які подаються на розгляд Вченої ради Університету для надання рекомендації до друку;

- статті, що подаються до публікації в наукових фахових виданнях Університету;

- інші матеріали, що підлягають публікації в Університеті.

2 ОБОВ'ЯЗКИ ОСОБИ, ЯКА ЗДІЙСНЮЄ ПЕРЕВІРКУ

2.1 Особа, яка здійснює перевірку, після отримання від автора (авторів) електронного файлу академічного твору проводить перевірку на наявність плагіату за такою процедурою:

- авторизується в онлайн-сервісі;

- завантажує файл роботи до онлайн-сервісу та запускає процес автоматичної перевірки;

- очікує завершення аналізу тексту системою; за результатами перевірки зберігає електронний звіт, у якому міститься інформація про відсоток запозичень у роботі.

2.2 Особа, яка здійснює перевірку, несе відповідальність за:

- несвоєчасну перевірку роботи на плагіат (визначається залежно від конкретного виду роботи);

- подання у звіті недостовірної та неправдивої інформації;

- формування та збереження звітів подібності (в електронному вигляді), зокрема й щодо повторної перевірки.

2.3 Особа, яка здійснює перевірку, зобов'язана неухильно дотримуватися вимог чинного законодавства з питань забезпечення академічної доброчесності, а також процедурних вимог цього Положення.

3 ПЕРЕВІРКА РОБІТ НА АКАДЕМІЧНУ ДОБРОЧЕСНІСТЬ

3.1 Процедура запобігання та виявлення академічного плагіату в університеті базується на таких основних принципах академічної доброчесності:

– усвідомлення важливості академічної доброчесності; – повага до навчання та самоосвіти;

– повага до авторів як до особистостей, – створення атмосфери довіри у колективах (підрозділах);

– заохочення відповідальності за академічну доброчесність;

– формулювання чітких вимог до виконання робіт;

– розроблення справедливих і релевантних форм оцінювання робіт;

– обмеження можливості академічної нечесності;

– абсолютне протистояння академічній нечесності;

– підтримання загальноуніверситетських стандартів академічної доброчесності.

3.2 Процедура запобігання та виявлення академічного плагіату може передбачати також перевірку рукописів видань, наукових статей, курсових робіт та наукових робіт, а також інших документів (робіт) відповідно до потреб Університету. У цьому випадку результат перевірки є умовою

рекомендації роботи до захисту та оприлюднення (публікації та/або поширення через мережу Інтернет).

3.3 Для перевірки роботи на академічну доброчесність науково-педагогічні працівники кафедри (наукові керівники) надсилають електронний варіант роботи на електронну адресу відповідальній особі відділу організації наукової діяльності, яка завантажує її онлайн-сервіс - ліцензовану систему перевірки текстів на плагіат «StrikePlagiarism.com».

3.4 За підготовку електронного файлу роботи, що підлягає перевірці, відповідає його автор (автори). Формат поданого електронного файлу роботи до відділу організації наукової діяльності університету має бути прийнятним для здійснення перевірки та не містити елементів захисту (.doc, docx, .pdf/A з текстовим шаром). Електронна версія роботи надається на перевірку в повному обсязі, починаючи з заповненої титульної сторінки і закінчуючи додатками (за наявності).

3.5 У разі виявлення вказаних порушень, наявності в академічному творі навмисних текстових спотворень, умисних спроб приховування запозичень або інших проявів академічного плагіату, робота не приймається на перевірку та повертається для усунення виявлених недоліків.

3.6 Для кожної роботи ліцензована система перевірки текстів на плагіат «StrikePlagiarism.com» готує (видає) звіт подібності (при цьому значення коефіцієнтів подібності не є остаточним результатом перевірки, звіт аналізують компетентні (уповноважені) особи кафедри чи спецради).

3.7 Для перевірки робіт ліцензованої програмою текст остаточного варіанту роботи, підтверджений науковим керівником (для здобувачів), має бути поданий на кафедру (у спеціалізовану вчену раду – для дисертацій) у роздрукованому та електронному форматі DOC and DOCX (Microsoft Word) або PDF (редагована версія).

3.8 Процедура запобігання та виявлення академічного плагіату передбачає перевірку всіх кваліфікаційних робіт (далі – робота).

Результат перевірки є важливою умовою допуску здобувача вищої освіти до її захисту.

Для перевірки кваліфікаційних робіт за 2 тижні (10 робочих днів) до проведення малого захисту кваліфікаційні роботи здобувачі освітнього ступеня «Магістр» подають особисто в електронному вигляді науково-педагогічному працівнику кафедри (науковому керівнику) для перевірки роботи. Після проведення перевірки формується довідка і результати розглядаються на засіданні кафедри, де приймається рішення щодо допуску до захисту кваліфікаційної роботи. У випадку виявлення плагіату кафедра повертає роботу на доопрацювання з визначенням терміну для подання на

повторне проведення перевірки. У випадку повторного виявлення плагіату кваліфікаційна робота не допускається до захисту, а здобувач вищої освіти відраховується відповідно до Закону України «Про вищу освіту».

3.9 Для перевірки курсових робіт за 4 тижні до захисту курсової роботи здобувачі освітнього ступеня «Бакалавр» та «Магістр» подають особисто в електронному вигляді науково-педагогічному працівнику кафедри (науковому керівнику) для перевірки роботи на академічну доброчесність. Після проведення перевірки формується довідка і результати розглядаються на засіданні кафедри, де приймається рішення щодо допуску до захисту курсової роботи. У випадку виявлення плагіату кафедра повертає роботу на доопрацювання з визначенням терміну для подання на повторне проведення перевірки. На доопрацювання робота може бути повернена не більше двох разів. У випадку третього виявлення плагіату курсова робота не зараховується як підсумковий контроль, ставиться незадовільна оцінка.

3.10 Для перевірки тексту остаточного варіанту дисертаційної роботи, який підтверджений науковим керівником, робота має бути подана у спеціалізовану вчену раду – у роздрукованому та електронному форматі. Друкована та електронна версії дисертаційної роботи мають бути ідентичними. Контроль за порівнянням друкованої та електронної версій роботи забезпечує кафедра (спецрада).

3.11 За результатами перевірки кафедра (спецрада) готує висновок про допуск (прийняття) роботи до захисту (або рекомендації до оприлюднення).

3.12 Якщо робота допускається (приймається) до захисту чи рекомендується до оприлюднення, процедура антиплагіату вважається завершеною.

4 ПОРЯДОК ПОДАННЯ АПЕЛЯЦІЇ

4.1 Автори, які не погоджуються з результатом перевірки або рішенням кафедри (спецради), можуть протягом двох робочих днів після оголошення результату подати письмову заяву на офіційну адресу Університету для засідання комісії, яка створюється наказом ректора (порядок розгляду заяв визначається відповідно до Положення про Комісію з етики та академічної доброчесності Одеського державного університету внутрішніх справ.).

4.2 За результатами розгляду справи, з’ясування всіх істотних обставин, вивчення отриманих матеріалів Комісія приймає рішення щодо порушення або не порушення норм академічної доброчесності відповідною особою. У разі встановлення факту порушення норм академічної доброчесності керівництвом Університету на основі рішення Комісії вживаються відповідні заходи щодо притягнення особи до академічної відповідальності.

4.3 Комісія розглядає заяву й ухвалює рішення.

4.4 Особа, стосовно якої ухвалено рішення про порушення норм академічної доброчесності та притягнення до академічної відповідальності, впродовж трьох днів після проведення засідання Комісії і отримання рішення Комісії, може подати апеляційну заяву (скаргу) ректорові Університету у письмовій формі або в електронному вигляді на офіційну адресу Університету.

4.5 Апеляція може бути подана тільки один раз.

5 ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗА ПОРУШЕННЯ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

5.1 За порушення академічної доброчесності суб'єкти академічної діяльності Університету несуть персональну відповідальність, передбачену законодавством України та Положенням про академічну доброчесність в Одеському державному університеті внутрішніх справ.

5.2 Факт визначення порушення академічної доброчесності можливий виключно Комісією за вмотивованим рішення.

6 ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

6.1 Положення набуває чинності з моменту його затвердження Вченою радою Університету та введення в дію наказом ректора.

6.2 Зміни та доповнення до Положення вносяться наказом ректора на підставі рішення Вченої ради Університету. Втрата чинності Положення здійснюється у такому ж порядку.

6.3 Педагогічні, наукові, науково-педагогічні, інші працівники Університету та здобувачі освіти повинні знати і дотримуватися норм цього Положення.